

Hertentamen Algebra 3, maandag 10 juli 2023, 9.00 – 12.00 uur.

(Onno Berrevoets, Bart de Smit, Marco Streng)

- Bij dit tentamen mogen de dictaten Algebra 1, 2 en 3 van Peter Steenhagen gebruikt worden. Markeringen, onderstrepingen en **korte** annotaties zijn toegestaan, maar andere aantekeningen niet. Er mag geen gebruik worden gemaakt van elektronische hulpmiddelen.
- Bewijs **al** je antwoorden en geef duidelijke verwijzingen naar resultaten die je gebruikt.

Opgave 1. Bepaal van elk van de volgende lichaamsuitbreidingen of ze normaal is **en** of ze separabel is. Met het wortelsymbool geven we de positieve reële wortel aan. Je mag, zonder dit te bewijzen, gebruiken dat het inderdaad lichaamsuitbreidingen zijn.

- (a) $\mathbf{Q} \subset \mathbf{Q}(\sqrt[4]{2})$,
- (b) $\mathbf{Q} \subset \mathbf{Q}(\sqrt[4]{4})$,
- (c) $\mathbf{Q} \subset \mathbf{Q}(\zeta + \zeta^2 + \zeta^{-1} + \zeta^{-2})$ voor de primitieve 2023ste eenheidswortel $\zeta = \exp(2\pi i/2023) \in \mathbf{C}$,
- (d) $\mathbf{F}_3(t) \subset \mathbf{F}_3(t)[X]/(X^3 + t)$,
- (e) $\mathbf{F}_3(t) \subset \mathbf{F}_3(t)[X]/(X^3 - X + t)$,
- (f) $\mathbf{F}_3(t) \subset \mathbf{F}_3(t)[X]/(X^3 + X + t)$.

Opgave 2. Definieer het polynoom $f = x^4 - 30x^2 + 25 \in \mathbf{Z}[X]$. Zij $\alpha \in \mathbf{C}$ een nulpunt van f .

- (a) Laat zien dat $\beta = 2\alpha^3 - 70\alpha$ en $\gamma = 2\alpha^3 - 50\alpha$ beide graad 2 over \mathbf{Q} hebben en bewijs $\beta \notin \mathbf{Q}(\gamma)$.
- (b) Laat zien dat er geldt $\mathbf{Q}(\beta, \gamma) = \mathbf{Q}(\alpha)$.
- (c) Bewijs dat f irreducibel is.
- (d) Bewijs dat $\mathbf{Q}(\alpha)$ Galois is over \mathbf{Q} en bepaal de Galoisgroep $\text{Gal}(\mathbf{Q}(\alpha)/\mathbf{Q})$ op isomorfie na.
- (e) Geef alle deellichamen van $\mathbf{Q}(\alpha)$.
- (f) Laat zien dat er maar eindig veel priemgetallen p bestaan waarvoor het polynoom $(f \bmod p) \in \mathbf{F}_p[X]$ irreducibel is.
[Er zijn zelfs helemaal geen dergelijke priemgetallen, maar dat hoeft je niet te bewijzen.]

Opgave 3. Definieer $H_n \subset \mathbf{C}$ als de verzameling hoekpunten van de regelmatige n -hoek met middelpunt 0 en hoekpunt 1. Ga voor elk van de volgende tweetallen verzamelingen $S, T \subset \mathbf{C}$ na of de elementen van T construeerbaar zijn uitgaande van S .

- (a) $S = H_7, T = H_{21}$,
- (b) $S = H_3, T = H_9$,
- (c) $S = \{0, 1\}, T = \{x \in \mathbf{C} : x^3 = 8\}$,
- (d) $S = \{0, 1\}, T = \{x \in \mathbf{C} : x^3 = 9\}$.

Vergeet de opgave op de achterkant niet!

Opgave 4.

- (a) Zij $\mathbf{Q} \subset K$ een Galoisuitbreiding van oneven graad. Bewijs dat het beeld van elk ringhomomorfisme $K \rightarrow \mathbf{C}$ een deellichaam van \mathbf{R} is.
- (b) Geef een voorbeeld van een Galoisuitbreiding van \mathbf{Q} van oneven graad $d > 1$.
- (c) Geef een voorbeeld van een lichaamsuitbreiding $\mathbf{Q} \subset K$ van oneven graad waarvoor geldt $K \subset \mathbf{C}$, maar $K \not\subset \mathbf{R}$.

Veel succes!